

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Βίκη Ντρίτσου

ΠΜΣ Ψηφιακές Μέθοδοι στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

2025-2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

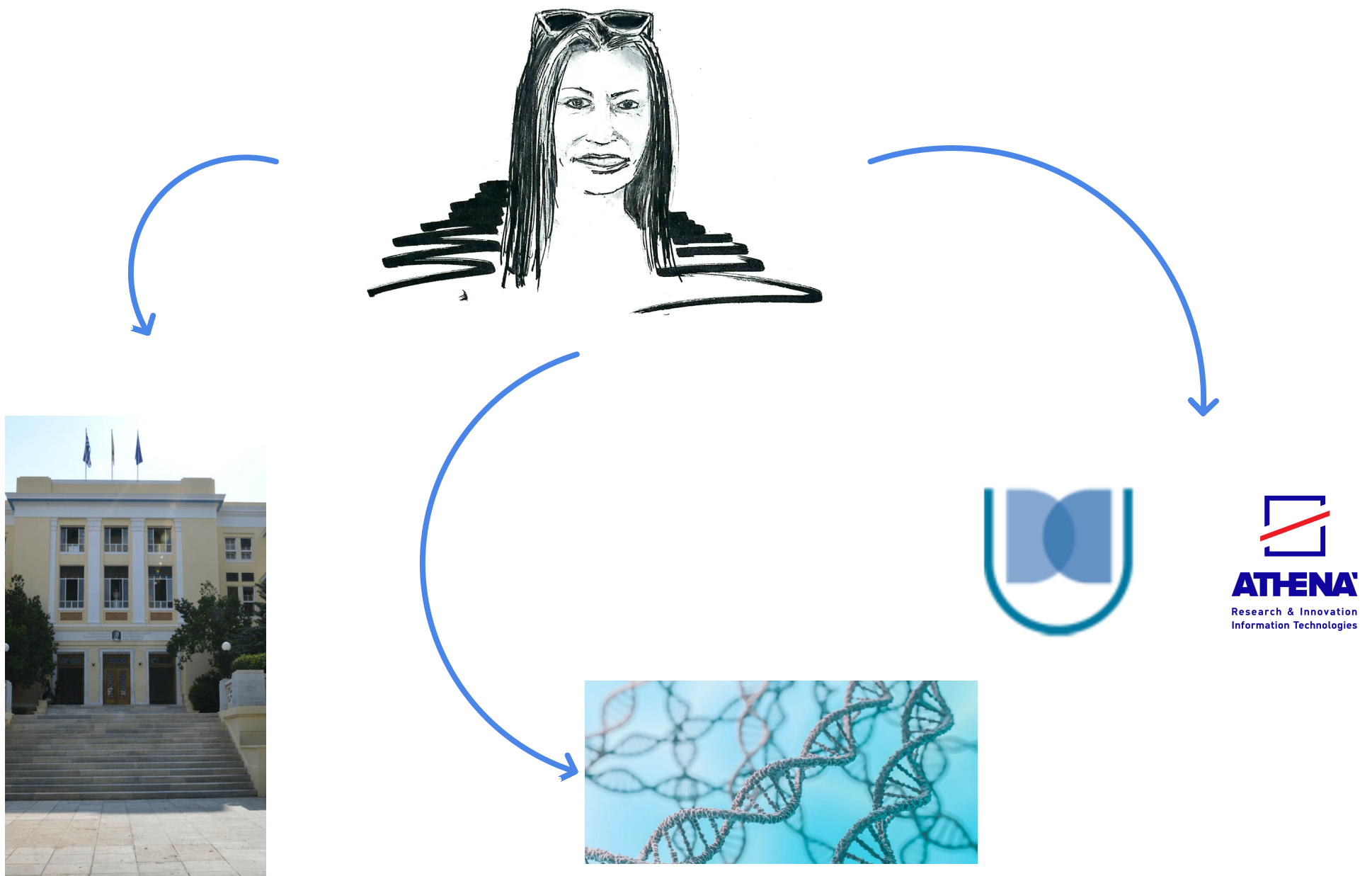
Πληροφορίες μαθήματος

Εισαγωγή στους Ψηφιακούς Πόρους

Ας συστηθούμε!

<https://www.aueb.gr/el/content/%CF%86%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B5%CF%82>

<https://www.yourgenome.org/theme/what-is-dna/>

Διάρθρωση μαθήματος

Επικοινωνία μαθήματος

- Μέσω [eclass](#)
 - Διαφάνειες διαλέξεων
 - Ανακοινώσεις
 - Εργασίες
- Απαραίτητη εγγραφή!

Βιβλιογραφία

- Digital Preservation Handbook, 2nd Edition,
<https://www.dpconline.org/handbook>, Digital Preservation Coalition © 2015.
- Digital Curation Reference Manual,
<https://www.dcc.ac.uk/resources/curation-reference-manual>,
Digital Curation Centre.
- Διαφάνειες διαλέξεων
- Επιλεγμένα επιστημονικά άρθρα (θα δίνονται στις διαλέξεις)

Βαθμολόγηση μαθήματος

10%

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η συμμετοχή σας κατά τη διάρκεια των διαλέξεων θα βαθμολογηθεί με βάρος 10% του τελικού βαθμού

20%

ΑΣΚΗΣΗ

Η άσκηση που θα σας ανατεθεί θα βαθμολογηθεί με βάρος 10% του τελικού βαθμού

70%

ΕΡΓΑΣΙΑ

Η εργασία που θα σας ανατεθεί θα βαθμολογηθεί με βάρος 70% του τελικού βαθμού (περιεχόμενο και παρουσίαση)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πληροφορίες μαθήματος

Εισαγωγή στους Ψηφιακούς Πόρους

1. Ψηφιακοί Πόροι

”

Ψηφιακοί πόροι ονομάζονται εκείνοι των οποίων η δημιουργία και ο σχεδιασμός έχει πραγματοποιηθεί με ψηφιακά μέσα ή έχουν μετατραπεί από αναλογική σε ψηφιακή μορφή.

Είδη Ψηφιακών Πόρων

- Πολλαπλοί τύποι, ανάλογα με τη θεώρηση
- Σκοπιές:
 - μορφότυπος
 - περιεχόμενο
 - σκοπός που εξυπηρετούν
 - τρόπος πρόσβασης

Κειμενικοί Πόροι

- Έγγραφα κειμένου
- Ψηφιοποιημένα ή αμιγώς ψηφιακά βιβλία και περιοδικά
- Εκθέσεις και αναφορές
- Κείμενα ιστοσελίδων

Χαρακτηριστικά:

- Αποδοτική **ευρετηρίαση** και αναζήτηση στο περιεχόμενό τους
- Οργάνωση σε κοινούς μορφότυπους (π.χ. csv, txt, docx, odt)
 - Προσπελάσιμοι από ελεύθερα εργαλεία λογισμικού
- Εύκολος διαμοιρασμός

Κειμενικοί Πόροι - II

- Δυνατή η απομακρυσμένη πρόσβαση μέσω διαδικτύου
 - Μικρός όγκος αρχείων
 - Διάθεση μέσω ιστοσελίδων, βάσεων δεδομένων, ψηφιακών βιβλιοθηκών
 - Χρήση κατάλληλων μεταδεδομένων για αύξηση ευρεσιμότητας (findability)
- Εύκολη αλλαγή και ενημέρωση περιεχομένου
- Πνευματικά δικαιώματα

Πολυμεσικοί Πόροι

- Περιέχουν (ή και συνδυάζουν) ήχο, εικόνα, κίνηση, διάδραση
 - Εμπλέκουν πολλαπλές αισθήσεις
 - Π.χ. αρχεία ήχου, αρχεία εικόνας, βίντεο, ποντκαστ, διαδραστικές παρουσιάσεις
 - Ελκυστικοί για χρήστη/ακροατήριο
- Οργανωμένοι σε πολλαπλούς μορφότυπους
 - Ήχος: mp3, wav, aac, aiff, κλπ.
 - Εικόνα: jpeg, png, tiff, pdf, gif, κλπ.
 - Βίντεο: mp4, avi, mov, flv, wmv, κλπ.
- Προσπέλαση από ελεύθερο λογισμικό;

Πολυμεσικοί Πόροι - II

- Συνήθως μεγάλο μέγεθος αρχείων
 - Αυξημένες απαιτήσεις αποθηκευτικού χώρου
 - Δυσκολία διαμοιρασμού
- Προκλήσεις προσβασιμότητας
 - Συχνά μέσω ψηφιακών πλατφορμών, π.χ. [YouTube](#)
- Απομακρυσμένη πρόσβαση απαιτεί υψηλή ταχύτητα σύνδεσης στο διαδίκτυο
- Αυξημένες απαιτήσεις στο υλισμικό (hardware)
- Ανάγκη "φροντίδας" για αποφυγή ψηφιακής υποβάθμισης πόρου
 - Ψηφιακή **διατήρηση**

Διαδραστικοί Πόροι

- Απαιτούν τη συμμετοχή και διάδραση του χρήστη
 - Π.χ. κουίζ, εκπαιδευτικά παιχνίδια, προσομοιώσεις
- Δυναμική έκθεση/προβολή του περιεχομένου
 - Σενάρια εκτέλεσης
 - Επιλογή
- Απαιτούν ισχυρή τεχνολογία: λογισμικό & υλισμικό
 - Υψηλή εξειδίκευση
 - Κόστος
 - Χρόνος

Δεδομένα και Βάσεις Δεδομένων

- Πηγαία δεδομένα (μη επεξεργασμένα), π.χ.
 - στοιχεία δοσοληψιών της τράπεζας X για τον μήνα Οκτώβριο 2024,
 - στοιχεία χρήσης της ιστοσελίδας Y για το έτος 2023
- Διάκριση βάσει οργάνωσης: αδόμητα, ημι-δομημένα, δομημένα
- Βάσεις δεδομένων
 - Συλλογές δεδομένων με δομημένη οργάνωση
 - Εξυπηρετούν στην ανάλυση και αποδοτική διαχείριση των δεδομένων

Αρχεία - Συλλογές - Βιβλιοθήκες

- Αρχεία (archives)
 - Συλλογές εγγράφων/πληροφορίας
 - Συχνά ιστορικής ή πολιτιστικής σημασίας
 - Περιέχουν πρωτότυπα αρχεία, μοναδικά και αναντικατάστατα
- Συλλογές (collections)
 - Συνήθως μικρό(τερο) τμήμα υλικού ή στενότερης θεματικής, το οποίο έχει εξαχθεί (και επιμεληθεί) από μεγαλύτερα αρχεία
- Ψηφιακή βιβλιοθήκη
 - Ποικιλία πληροφορίας
 - Σκοπός ο διαμοιρασμός της και η ευρεία πρόσβαση

Άλλοι ψηφιακοί πόροι

- Λογισμικό και εφαρμογές
- Πόροι κοινωνικών δικτύων
- Πόροι επικοινωνιών
- Κώδικας προγραμματισμού, βιβλιοθήκες API
- Υβριδικοί πόροι

Σημαντικά ζητήματα

- Πρόσβαση
- Διαλειτουργικότητα
- Κλιμάκωση
- Διατήρηση

Πρόσβαση

- Αδειάλειπτη πρόσβαση απαραίτητη για χρήση των ψηφιακών πόρων
- Τοπική / απομακρυνσμένη
- Κατάλληλο λογισμικό για προσπέλαση
 - Ανοιχτό; Εμπορική άδεια;
- Επιτρέπει διάχυση και διαμοιρασμό
 - Συνεργατική πρόσβαση

Διαλειτουργικότητα

- Δυνατότητα ανταλλαγής ψηφιακών πόρων και πληροφοριών ανάμεσα σε συστήματα
 - Επιτρέπει διαμοιρασμό πόρων, ροή πληροφορίας μεταξύ συστημάτων
 - Ενισχύει συνεργατικότητα
 - Συνεισφέρει στην αδιάλειπτη πρόσβαση
 - Πώς επιτυγχάνεται;
- Επανάχρηση πόρων
- Εμπλουτισμός πόρων μέσω διασύνδεσης με άλλες πηγές
 - Αύξηση αξίας

Κλιμάκωση

- Ικανότητα διαχείρισης αυξανόμενου όγκου πληροφορίας, χωρίς να μειώνεται η απόδοση
 - Τεχνολογίες αιχμής: δημιουργία συνεχώς αυξανόμενων αναγκών
- Η αποδοτική διαχείριση αυξημένου όγκου πόρων αποτελεί πρόκληση
 - πολυπλοκότητα
 - κόστος
 - διασφάλιση ακεραιότητας πόρων

Διατήρηση

- Διασφάλιση μακροχρόνιας πρόσβασης και χρήσης ψηφιακών πόρων
 - Αντιμετώπιση τεχνολογικών αλλαγών
- Προκλήσεις ψηφιακής διατήρησης
 - Παρωχημένοι μορφότυποι
 - Υποβάθμιση ή αστοχίες υλικού
 - Φθορά δεδομένων
 - Αναγκαία χρήση κατάλληλων μεταδεδομένων
 - Αύξηση ευρεσιμότητας
- Απαραίτητη η κατάρτιση στρατηγικής ψηφιακής διατήρησης

Λύσεις σε ζητήματα χρήσης και
αξιοποίησης των ψηφιακών πόρων και
στρατηγικές αντιμετώπισης των
προκλήσεων μας δίνει η
Ψηφιακή Επιμέλεια